

Voor een dubbeltje op de eerste rang

Uit: Landwerk, tijdschrift voor de inrichting van het landelijk gebied, nr. 1, februari 2003

De Raad voor het Landelijk Gebied constateert dat de door het kabinet-Balkenende doorgevoerde bezuinigingen en wijzigingen in het instrumentarium niet verenigbaar zijn met de beleidsdoelen van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De consequenties daarvan vindt de raad ernstig, zowel voor het voortbestaan van soorten en ecosystemen als voor de economie, de behoefte aan recreatie en een fatsoenlijk woonmilieu voor 16 miljoen Nederlanders. De raad wil dat het kabinet dit nú onder ogen ziet, en niet pas na vele jaren en evaluaties.

Doordat het realiseren van de EHS stilligt, stagneert ook de uitvoering van integraal beleid in bijvoorbeeld Reconstructiegebieden en landinrichtingsgebieden, met nadelige gevolgen voor de economische en sociale ontwikkeling van het platteland. De economische structuur, het economisch vestigingsklimaat en de kwaliteit van woon- en werkomgeving worden niet verder versterkt en recreatiemogelijkheden worden niet verruimd. De economische waarde van nieuwe natuur (inkomsten horeca, toegevoegde waarde huizen nabij natuur) en de betekenis voor de menselijke gezondheid worden niet benut. De verplichting die Nederland in internationaal verband op zich genomen heeft voor de veiligstelling van soorten en leefgebieden, kan niet worden nagekomen.

De raad adviseert het kabinet daarom dringend om de continuïteit in de uitvoering van het natuurbeleid te waarborgen. De raad onderkent de klemmende financiële situatie van de rijksoverheid, maar vraagt het kabinet te onderkennen dat de doorgevoerde bezuinigingen gewoonweg niet te verenigen zijn met de gestelde doelen. Het streven van het kabinet-Balkenende om veel meer natuur via particulier natuurbeheer te realiseren, verdient op zich zeker steun, maar kan nooit de voorgestelde bezuinigingen opleveren. Het is bij het natuurbeleid gewoonweg niet mogelijk voor een dubbeltje op de eerste rang te zitten.

Concreet adviseert de raad het kabinet om:

1. Verantwoordelijkheid voor de EHS blijven nemen
2. Te zorgen dat de middelen beschikbaar zijn om de gestelde doelen te bereiken

Als het kabinet oordeelt dat de rijksbegroting daarvoor geen ruimte biedt, adviseert de raad om, conform het voorstel van het Nationaal Groenfonds, de bijdrage die het Rijk via het provinciefonds levert aan de z.g. Convenantslening bij het Groenfonds te verhogen met jaarlijks 11 à 14 miljoen euro, zodat de realisering van het natuurbeleid in elk geval voor een groot deel kan worden gecontinueerd.

3. Met de beschikbare middelen tot duurzame financieringsvormen te komen
4. Participatie van alle beheerders stimuleren

Vanwege de actualiteit, met name de opstelling van het regeerakkoord, brengt de raad dit advies op dit moment uit. De raad loopt hiermee vooruit op een breder advies over het beheer van de Ecologische Hoofdstructuur en het landschap dat in de eerste helft van 2003 zal uitkomen. Begin 2003 brengt de raad tevens advies uit over de positie van de primaire landbouw in de keten en over de reconstructie van de zandgebieden.